

Til lovforslag nr. L 176, L 177 og L 178. Betænkning afgivet af Markedsudvalget den 19. marts 1993

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lov om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber

II. Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten

III. Forslag til lov om afholdelse af folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til udenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. En række af udvalgets spørgsmål og ministrenes besvarelser herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Dandanell, H. C., cand.jur.,
Enhedslisten – de rød-grønne,
Folkebevægelsen mod EF,
Junibevægelsen og
Nødvendigt Forum.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) er enig om, at en vedtagelse af lovforslagene indebærer, at Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde herefter er baseret på et nyt og andet grundlag end det, der dannede grundlag for folkeafstemningen den 2. juni 1992.

Den løsning, som der opnåedes enighed om mellem alle tolv medlemslande i Edinburgh,

imødekommer i vidt omfang de ønsker, som Danmark rejste. Samtlige stats- og regeringschefer tilsluttede sig beslutningen, som fik form af en retligt bindende afgørelse.

Samtidig er der enighed om, at demokratiseringen af EF skal øges gennem større åbenhed og gennemskuelighed i EF's beslutningsproces. Dette er imødekommet ved, at der i Edinburgh blev vedtaget aftaler om henholdsvis åbenhed og nærhed. Der er videre enighed om, at den danske EF-beslutningsproces skal ændres, så Folketingets medlemmer og befolkningen i højere grad inddrages i debatten.

På denne baggrund har der været afholdt en række møder i Markedsudvalget og dets underudvalg om nye procedurer for Folketingets behandling af EF-anliggender.

1. Inddragelse af fagudvalgene

Der er enighed om, at fagudvalgene i større omfang end hidtil skal inddrages i Folketingets behandling af EF-spørgsmål, bl.a. med henblik på at styrke den offentlige debat.

I dag modtager Markedsudvalget med 2 til 4 ugers mellemrum en oversigt over EF-doku-

menter modtaget i Udenrigsministeriet. Sådanne oversigter skal fremtidigt udarbejdes hver uge og fortsat omdeles til Markedsudvalgets medlemmer og stedfortrædere. Samtidig hermed skal udvalgets sekretariat videregende oversigten til formanden for de enkelte fagudvalg. Der skabes herved mulighed for, at fagudvalget får lejlighed til at drøfte forslag af særlig interesse, f.eks. ved at indkalde til samråd eller ved at stille skriftlige spørgsmål. Kopi af besvarelser tilstilles fortsat Markedsudvalget.

Det enkelte fagudvalg afgør selv, om der herefter skal rettes henvendelse til Markedsudvalget og i givet fald i hvilken form.

Markedsudvalgets dagsordener fremsendes løbende til formændene for fagudvalgene, således at man kan få indblik i, hvornår et forslag behandles i Markedsudvalget/Rådet.

Det er fortsat Markedsudvalget, som tager endelig stilling til de af regeringen forelagte forhandlingsoplæg.

I Markedsudvalgets beretning af 14. juli 1974 blev det besluttet, at udvalget kan beslutte at henvise EF-sager, som i særlig grad kræver forhåndsindsigt, til høring i et udvalg, under hvis område sagen naturligt hører. Efter endt behandling fremsendes en udtalelse til Markedsudvalget.

Denne praksis, som i de senere år kun har fundet regelmæssig anvendelse for så vidt angår høring af Miljø- og Planlægningsudvalget, fortsætter i det omfang, Markedsudvalget finder det relevant.

2. EF-råd

Der nedsættes et bredt sammensat EF-råd af repræsentanter for organisationer og græsrodsbevægelser samt enkeltpersoner. Et sådant organ skal være et forum for debat og rådgivning vedrørende de overordnede problemer i EF-politikken. I rådet indgår bl.a. Markedsudvalgets medlemmer samt de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, Økonomisk og Socialt Udvalg og Regionsudvalget.

Rådet nedsættes af regeringen i samråd med Markedsudvalget. Udnævnelsen gælder for en periode af 4 år. Rådets formand udnævnes af regeringen. Rådet mødes mindst 2 gange om året. Til møderne modtager rådet beretninger fra regeringen og Markedsudvalget og fremkommer med råd og henstillinger. Sekretari-

atsfunktionen varetages af Udenrigsministeriet.

3. EF-dokumentationscenter

Der oprettes et EF-dokumentationscenter i Folketingets Internationale Afdeling. Informationscenteret skal oplyse befolkningen om, hvor man kan få nærmere oplysninger om en bestemt EF-sag, og skal især kunne oplyse om sagens behandling i Rådet og i den danske beslutningsproces. Interesserede borgere og organisationer, som henvender sig til Folketingets EF-dokumentationscenter, skal herfra kunne få tilstillet de kommissionsforslag, faktuelle notater og øvrige offentligt tilgængelige papirer, som danner basis for den danske beslutningsproces.

Mulighederne for information via tekst-tv – såvel om EF-lovgivning som om dansk lovgivning – undersøges nærmere.

4. Offentliggørelse af mandatgivning og afholdelse af pressemøder

Efter hvert Markedsudvalgsmøde afholdes der et pressemøde i udvalgets mødeværelse, hvor formanden redegør for, i hvilke sager regeringen har fået sit forhandlingsoplæg godkendt, og hvor der var et flertal imod, idet han samtidig for hver sag gør rede for, hvilke partier der gik imod. Repræsentanter fra hvert parti kan deltage i pressemødet og begrunde partiets standpunkt.

I de sager, hvor der er truffet beslutning om fortrolighed, meddeler formanden blot, at regeringen har fået et forhandlingsoplæg, men at dette af hensyn til Danmarks forhandlingsposition er fortroligt, indtil der er truffet endelig beslutning i sagen. Når Rådet har truffet endelig beslutning, offentliggøres det, hvordan de enkelte partier har stillet sig til forhandlingsoplægget.

5. Høringer

Markedsudvalget vil – eventuelt sammen med fagudvalg – foranstalte høringer om egne emner af større interesse og af mere generel karakter som f.eks. GATT-forhandlingerne. Ved høringerne kan deltage politikere, eksperter og embedsmænd.

Ethvert parti kan fremsætte et begrundet forslag om afholdelse af en høring om et aktuelt emne. Forslag om en sådan høring sættes

på Markedsudvalgets dagsorden. I forbindelse med det halvårslige formandskifte i Rådet skal Markedsudvalget på sin dagsorden have et fast punkt om eventuel afholdelse af høringer.

6. EF-debatter i Folketinget

De eksisterende muligheder for EF-debatter i Folketinget bevares uændret. Markedsudvalget kan herudover tage initiativ til debatter om emner af bredere interesse.

Flertallet, der kan tilslutte sig ovenstående forslag til ændringer i Folketingets behandling af EF-anliggender, indstiller herefter lovforslagene til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) kan tilslutte sig forslagene til ændringer i Folketingets behandling af EF-anliggender med undtagelse af den under punkt 2 nævnte oprettelse af et EF-råd, idet mindretallet ikke kan se nytten/brugen af dette EF-råd som andet end en bekvem og udgiftskrævende syltekrukke.

Mindretallet indstiller det under I anførte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. De under II og III anførte lovforslag, hvortil mindretallet har stillet ændringsforslag, indstilles ligeledes til *forkastelse*, idet Fremskridtspartiet accepterer udfaldet af den bindende folkeafstemning den 2. juni 1992, hvor et flertal af den danske befolkning sagde nej til Unionen.

Der er med konklusionerne fra Edinburgh-topmødet ikke skabt et nyt grundlag, der på nogen måde ændrer ved resultatet af den danske folkeafstemning den 2. juni 1992 om Danmarks tiltrædelse af Maastricht-Traktaten.

Fremskridtspartiet har altid ønsket private initiativer frem for offentlige, derfor er Fremskridtspartiet tilhænger af fri markedsøkonomi. Med den baggrund noterede Fremskridtspartiet med tilfredshed, at EF blev etableret, og at der skete en dansk tilslutning til dette med henblik på at skabe et europæisk frihandelsområde.

Fremskridtspartiet har således altid været tilhænger af, at Danmark er medlem af EF. Fremskridtspartiet har altid støttet EF's princip om de fire friheder: fri bevægelighed for personer, varer, tjenesteydelser og kapital.

Da Den Fælles Europæiske Akt (EF-pakken) i 1986 blev fremlagt til folkeafstemning, anbefalede Fremskridtspartiet vælgerne at

stemme ja, idet det indre marked ville styrke vilkårene for fri markedsøkonomi i EF-landene.

Fremskridtspartiet er således tilhænger af EF og tilhænger af det indre marked i EF.

Den 4. oktober 1990 – før vedtagelsen af det memorandum, der blev grundlaget for regeringens forhandlingsmandat i Maastricht-forhandlingerne – forelagde Fremskridtspartiet for Markedsudvalget et udkast til et dansk memorandum i forbindelse med regeringskonferencerne om EF-unionen.

Regeringens memorandum vedrørende politisk samt økonomisk og monetær union blev vedtaget den 4. oktober 1990.

I Fremskridtspartiets udkast tog partiet en række reservationer over for en eventuel politisk EF-union. Fremskridtspartiet havde reservationer over for den sociale dimension, over for en styrkelse af EF-Parlamentet, over for ØMU'ens tredje fase, over for etablering af regionsudvalg, over for skattekontrol, over for fælles europæisk kulturpolitik og over for en fælles europæisk udenrigspolitik.

Fremskridtspartiet er således på en lang række afgørende områder uenig i indholdet af det memorandum, der var regeringens forhandlingsgrundlag i Maastricht. Fremskridtspartiet ønsker heller ikke, at miljøpolitikken skal udbygges til at dække selv de mindste detaljer. I dag kan man se forslag om forbud mod akvarier på over 200 liter for at sikre imod vandspild; et godt eksempel på latterlig detaljestyling fra bureaukratisk side.

EF's miljøpolitik bør kun dreje sig om de overordnede forureningsproblemer, da røg, støj og møg ikke kender til grænser, og som sådan skal placeringen være i Fællesskabets politik.

Fremskridtspartiet var også uenig med regeringen om dennes ønske om den sociale dimension, der skal skabe mulighed for, at EF kan vedtage sociale programmer, der gælder for alle EF-lande.

Den sociale dimension, som regeringen præsenterede i sit memorandum, er direkte socialistisk. Heri bruges socialistisk terminologi som arbejdstagernes grundlæggende arbejdsmarkeds-mæssige og sociale rettigheder. Man taler om en reorganisering af den sociale dialog, og under det påskud taler man om obligatorisk overskudsdeling og medarbejderaktier. Dette

anbefales af Kommissionen. Der tales om fællesskabsaktioner for ældre, der går ud på at bygge et netværk af ældreaktiviteter og informationsudvikling samt at undersøge mulighederne for at oprette et decideret europæisk net til udvikling af nyskabende initiativer for EF-penge og altså ikke nationale penge. Der står helt klart og tydeligt i kommissionsforslaget, at nu vil man altså bruge direkte EF-midler til disse formål. Regeringen gav i memorandummet udtryk for, at den ønskede at tilvejebringe et decideret retsgrundlag i Traktaten, hvorved EF-Kommissionen bl.a. pålægges at tage initiativ til at fremsætte forslag. Regeringen ønsker, at målet med den sociale dimension skal være at fremme arbejdstagernes leve- og arbejdsvilkår for at udjævne disse.

Derudover kommer Kommissionen med deres latterlige forslag imod sex-chikane. Måske var det en god idé at lade være med at dele befolkningen op i kvinder og mænd, men erkende, at vi er mennesker. Når vi går på arbejde, er vi arbejdstagere, og det er den bedste måde at sikre ligebehandling på.

Vedrørende den sociale sikringsordning kommer Kommissionen med forslag, der indebærer indførelse af en kontanthjælpslignende ydelse på EF-niveau.

Derudover tales der om, at alle borgere skal have ret til social sikring, uddannelse, bolig, arbejde, sundhedsforsorg og kulturelle ydelser. Fra Kommissionens side siges det, at det er et rimeligt krav for alle EF-borgere at have ens rettigheder.

Ovenstående rækkefølge af rettigheder bruges af Kommissionen. Man ønsker altså ensretning. Når der tales om de langsigtede mål i disse forslag, nævnes arbejdstidsnedsættelse, videreuddannelsesorlov, sabbatår og den såkaldte frie beskæftigelse. Fri beskæftigelse vil sige, "arbejde i hjemmet og i familien, skabelse af et socialt miljø, selvstændig beskæftigelse både af økologisk og kulturel art". Kommissionen skriver altså direkte, at de ønsker at bruge indførelse af en generel borgerindkomst, betalt af EF-midler. Hvad vil det egentlig komme til at koste?

Den danske regering ønsker at skabe mulighed for at føre fælleseuropæisk kulturpolitik. Det er Fremskridtspartiet stærk modstander af. Den Europæiske Union skal ikke være den

politiske pengetank for den kulturelle udvikling.

Fremskridtspartiet har altid erklæret sig enig i de dele af ØMU'en, der giver et friere valutamarked, lavere inflation, fratager devalueringens instrumentet og ikke mindst reducerer regeringernes politiske indflydelse på den monetære politik. Men Fremskridtspartiet er bekymret for den centralisering, en europæisk centralbank kan betyde, og Fremskridtspartiet frygter, at politiske krav eller direktiver fra et flertal af EF-landenes regeringer over for Centralbanken kan medføre inflation og varetagelse af enkeltlandes særinteresser i økonomiske krisesituationer.

Hvis Maastricht-Traktaten vedtages, vil EF på en række væsentlige områder – på grund af den vidtstrakte flertalsregel – have mulighed for at træffe beslutninger, som befolkningen i Danmark og Folketinget er uenige i. For de EF-direktiver, der vedtages i EF's Ministerråd og har forrang for dansk lovgivning, vil Danmark blive nødt til at vedtage og gennemføre som lov.

At der vil blive gennemført centralistiske initiativer, er der ingen tvivl om. Allerede i dag foreligger der fra EF-Kommissionens side et miljøhandlingsprogram og en handlingsplan på arbejdsmarkedsområdet (en del af den sociale dimension). Disse handlingsprogrammer og handlingsplaner indeholder gennemgribende socialistiske elementer.

Miljøhandlingsprogrammet lægger f.eks. op til, at de vigtigste områder i økonomien underlægges offentlig og bureaukratisk kontrol. Således vil miljøhandlingsprogrammet betyde, at områderne industri, energi, landbrug, transport og turisme skal styres, reguleres og domineres politisk. Gennem miljøhandlingsprogrammet lægges der op til, at EF også skal have mulighed for at gribe ind i de enkelte EF-landes undervisningsplaner. Miljøhandlingsprogrammet giver ligefrem Kommissionen ret til at føre bestemte politiske kampagner.

Arbejdsmarkedshandlingsplanen lægger op til, at der skal indføres overskudsdeling, borgerløn, politisk bestemte minimumslønninger, politiske indgreb i arbejdstid, politisk bestemte regler for ansættelsesforhold, politisk bestemte regler for faglige forhandlinger.

Andre og mere vidtgående initiativer giver Traktaten også mulighed for at gennemføre i

EF-regi. Traktaten indeholder således bestemmelser om forskellige strukturfonde, der giver mulighed for at føre en inter-europæisk socialisme. Gennem disse strukturfonde vil det være muligt at foretage direkte økonomiske overførsler fra de velhavende EF-lande til de fattige EF-lande. Det er imidlertid vigtigt, at man er opmærksom på, at de fonde, der allerede på nuværende tidspunkt eksisterer, er så meget ude af kontrol, at det reelt betyder, at hele EF's økonomi ikke på nogen måde kan styres.

Formanden for Kommissionen – Jacques Delors – har udarbejdet en såkaldt Delors II-plan for finansiering af de øgede udgifter som følge af en eventuel vedtagelse af EF-Unionen. Planen går ud på at forhøje EF's samlede budget med ca. 40 pct. De ekstra midler skal skaffes gennem en såkaldt velfærdsafgift. Velfærdsafgiften beregnes som en procent af det enkelte lands bruttonationalprodukt, dog således, at procentsatsen fastsættes individuelt for det enkelte land ud fra landets økonomiske formåen.

Danmark er i denne sammenhæng at regne blandt EF's rigeste lande, hvorved den danske befolkning kan se frem til, at vores nuværende årlige »EF-skat« vil blive skruet gevaldigt op.

Kommissionen arbejder med mange nye forslag ud fra deisen om, at når Unions-Traktaten er blevet ratificeret, skal krav, såsom den tidligere nævnte borgerløn, kombineret med ambitioner om minimumskrav inden for kultur- og uddannelsespolitik m.v. uanset omfang og gennemførelsesgrad, utvivlsomt betyde krav om endnu større EF-budgetter og deraf følgende krav om større finansiering fra danske skatteydere.

Den danske regering og ja-sigerne har den opfattelse, at Danmark er forpligtet til disse ekstra betalinger, og at man derfor aktivt vil arbejde for projekternes gennemførelse. Skal indholdet af Unions-Traktaten sammenfattes, kan den kun betegnes som bureaukratisk og centralistisk, en afgivelse af den suveræne nationale afgørelse på nær sagt alt – undtagen kirkepolitik; at sige ja til Unionen er at sige ja til delstaten Danmark, medens et nej til Unionen er et ja til nationen Danmark.

Maastricht og Edinburgh

Når vi skal til en ny afstemning den 18.

maj, er der som nævnt ikke tale om, at vi skal stemme om noget nyt.

Det, vi skal stemme om den 18. maj, vil ikke desto mindre få betydning langt ud i fremtiden – og ikke kun for os selv og den nuværende vælgergeneration. I den forbindelse fristes man til at tænke, at det daglige arbejde ikke er andet end en parentes i historien, mens afgørelsen af Europas fremtid har en helt anden og vidtrækkende betydning.

Den 2. juni 1992 stemte danskerne nej til Maastricht-Traktaten. Så lavede flertallet af Folketingets partier et nationalt kompromis, hvor man på enhver tænkelig måde gjorde tingene modsat af, hvad man havde gjort i valgkampen. Derefter tog de danske ministre, med Uffe Ellemann-Jensen i spidsen, og Poul Nyrup Rasmussen som oppositionsleder, rundt i Europa og lovede guld og grønne skove til de andre lande, hvis man enedes om dette papir.

I Edinburgh enedes man egentlig ikke om særlig meget. Men det drejer sig ganske enkelt om århundredets største reklamefremstød. Det blev sagt, at danskerne havde fået det hele. Alt hvad man krævede kom igennem.

Men hvad skete der i virkeligheden?

a: *Edinburgh*

Danmark fik nogle præciseringer af teksten i Maastricht-Traktaten eller nogle aftaler, der reelt er uden betydning.

Danmark fik:

1: Vi står uden for ØMU's 3. fase. Men hindrer ikke de andre lande i at gå videre mod en fuld union.

2: Vi står uden for et egentligt Euro-politi, men vil ikke hindre de andre lande i at gå videre. Samtidig deltager Danmark i forvejen i det internationale europæiske politisamarbejde.

3: Det blev præciseret, at Maastricht-Traktaten ikke siger, at det europæiske unionsborgerskab er det samme som nationalt statsborgerskab.

4: Danmark skal ikke være med i en EF-hær eller WEU (Vestunionen). Men vi lader de andre gennemføre EF-hæren eller forsvarssamarbejdet. Samtidig binder vi os faktisk til at følge de beslutninger, der vedtages af de andre lan-

de. Måske skal vi nok ikke sende tropper ud i krig for EF, men vi kan ikke have en selvstændig udenrigspolitisk holdning på dette punkt.

ad. 1: Det noteres, at Danmark har meddelt, at man ikke ønsker at deltage i ØMU'ens 3. fase. Afstemningen den 2. juni drejede sig imidlertid ikke om ØMU'ens 3. fase. Den afstemning skulle først finde sted i 1996. Her er det værd at bemærke, at de danske forbehold kun vil være gældende i Traktatens løbetid. Altså reelt uden betydning. Samtidig er det indlysende, at selv om Danmark rent faktisk kunne holde sig uden for ØMU'ens 3. fase, har vi tilsluttet os 2. fase. Dermed er det reelt utænkeligt, at Danmark kan føre en selvstændig anderledes økonomisk politik end det øvrige Europa. Danmark vil automatisk blive trukket med. Men da uden indflydelse.

I afgørelsen fra Edinburgh præciseres det i øvrigt, at Danmark ikke skal tilslutte sig den fælles mønt, at Danmark ikke er bundet af bestemmelserne for ØMU'ens 3. fase og endelig, at Danmark fortsat bevarer sin nationalbanks beføjelser.

Den fælles mønt er enkeltstående, når man ikke vurderer de pengemæssige og finansielle konsekvenser af indførelsen af en fælles europæisk centralbank med de deraf følgende bemyndigelser, kun et følelsesmæssigt spørgsmål.

Under formandskabets konklusioner bliver det også præciseret, at Danmark kan fortsætte i EMS. Danmark vil ikke hindre de øvrige lande i at fortsætte og udvikle det økonomiske samarbejde.

Værdien af dette forbehold er ikke ubetinget gavnligt for Danmark. EMS har tydeligt vist sine svagheder på det sidste, så fordelene er i bedste fald minimal. Hvis de øvrige lande kan fortsætte med at udbygge samarbejdet, brydes med et væsentligt princip i EF-Fællesskabet: At der skal være enighed om udvidelser af samarbejdet. Danmark bliver et andenrangs medlemsland.

ad. 2: Det noteres, at Danmark under alle omstændigheder vil deltage fuldt ud i det retsmæssige samarbejde, selv om der ikke oprettes et egentligt EF-politi. Vi deltager altså i arbejdet, som om der reelt var et EF-politi.

ad. 3: Det blev præciseret, at det europæiske borgerskab ikke træder i stedet for de nationale statsborgerskaber. Men samtidig bemærkes det, at Danmark allerede opfylder betingelserne for borgerskab med hensyn til valget til kommunevalg og amtsvalg, og endelig bemærkes det, at Danmark har lovet, at borgerskabsreglerne også vil gælde ved fremtidige EF-valg.

Med andre ord kan man notere, at EF har indset ligestyldigheden af det danske krav. Det er kun et spørgsmål om ordet: Unionsborgerskab.

ad. 4: Det er blevet præciseret og dermed officielt, at Danmark er observatør i WEU. Samtidig gøres der opmærksom på, at spørgsmålet om forsvaret ikke (i hvert fald formelt) er med i Maastricht.

Hermed afvises reelt de danske indvendinger som meningsløse, hvilket naturligvis er sagligt nok. Men intentionerne i WEU-erklæringen i Maastricht er naturligvis udviklingen af en europæisk hær. Og Traktaten er stadig tidsbegrænset til 1996.

b: *Status over ratifikationsprocessen*

Det bliver fastslået, at der var enighed om fortsat at fastslå forpligtelsen, der ligger i Traktaten om Den Europæiske Union (Maastricht). Denne forpligtelse betyder, at det er nødvendigt, at Traktaten ratificeres med det mål at skabe en europæisk union. Det bør bemærkes, at ratificeringsprocessen også kræver, at alle tolv lande ratificerer Traktaten, før Unionen kan iværksættes. Men Danmark har ifølge denne konklusion allerede tilsluttet sig, at målet for EF er, som det udtrykkes i Maastricht-Traktaten: En europæisk union. Her har regeringen groft tilsidesat det danske folkeafstemningsresultat af den 2. juni 1992.

c: *Det indre marked*

Man konkluderer, at det indre marked i alt væsentligt vil være gennemført tilfredsstillende den 31. december 1992. Der tales om, at forbrugerne får større valg og lavere priser; at det vil virke beskæftigelsesfremmende og øge erhvervslivets konkurrenceevne. Endelig konkluderes det, at EF vil forblive åbent for international handel og investering.

Konklusionerne på dette punkt er mildt sagt i strid med virkeligheden. Den internationale handel (eksport og import til og fra EF-området) er så begrænset som aldrig før. Senest har vi oplevet sagen med »dollarbananerne«, hvor man hindrer import til Europa af bananer fra Sydamerika. Det medfører højere priser for forbrugerne, mindre valgmuligheder, højere arbejdsløshed og svækkelse af det europæiske erhvervsliv. Punktet må være medtaget for at tilfredsstille pressen og de meget modvillige "ultra-liberalister" i hele Europa, men ikke mindst i Danmark og Storbritannien.

d: *Fri bevægelighed for personer*

Det blev konstateret, at den fri bevægelighed for personer i EF ikke kan gennemføres fuldt ud inden 1993.

Hermed brydes en af Rom-Traktatens fire friheder: Den frie bevægelighed for den europæiske arbejdskraft.

e: *Migration*

Det konstateres, at der er bred enighed om, at racisme og fremmedhad skal bekæmpes gennem både uddannelse og lovgivning.

Naturligvis er det et meget populært emne med de seneste bølgeoptøjer i Tyskland. Fremskridtspartiet kan ikke støtte statslige og andre offentlige eller mellemfolkelige initiativer, der hindrer en fri og alsidig meningsudveksling eller debat, uanset hvor ubehagelige elementer debatten måtte indeholde. Samtidig er det imod Fremskridtspartiets grundsyn, at befolkningen skal opdrages fra samfundets side til at besidde bestemte og »rigtige« synspunkter. Der skal ikke lovgives mod forskellige opfattelser, så længe de ikke udmøntes i voldelige overgreb.

f: *Nærhedsprincippet*

Når ja-sigerne nu siger, at mødet i Edinburgh var en triumf for Danmark og de danske forbehold, er det direkte usandt. Som det ses ovenfor, betyder Edinburgh-Afgørelsen kun forringelser for Danmark. Derimod indgik EF-landene en aftale uden om Unionen. Man blev enige om at lade nærhedsprincippet virke i EF allerede nu. Ligeledes bliver der mere åbenhed i EF. EF er blevet forbedret. Men det er alt sammen i det nuværende EF-samarbejde. Det har intet med Unionen at gøre. Derfor er der

selvfølgelig ikke tale om en forbedring af Maastricht. Danmark stemte nej den 2. juni. Intet har ændret sig i grundlaget.

Nærhedsprincippet fastlægger imidlertid ganske klart det underliggende princip for princippet gennemførelse:

»Nærhedsprincippet vedrører ikke og kan ikke drage de beføjelser i tvivl, der er tillagt [EF] som fortolket af Domstolen.«

Og senere præciseres det, at: »... de generelle bestemmelser i Maastricht-Traktaten [skal] overholdes ... og det berører ikke fællesskabsrettens forrang.«

Senere igen: »Nærhedsprincippet er et dynamisk begreb og bør anvendes på baggrund af Traktatens mål.«

I ovenstående tre uddrag fremgår det med al tydelighed, at nærhedsprincippet og dets gennemførelse er underlagt Maastricht-Traktaten og dens mål om en europæisk union. Samtidig skal alle afgørelser truffet om nærhed (blandt andet også en »opblødning af Traktaten«, som nogen fremhæver er en mulighed) underlægges Domstolens endelige godkendelse.

Domstolen følger retningslinierne om Maastricht-Traktatens mål om en EF-union. Mulighederne for en opblødning er altså lig nul. I stedet er det særdeles sandsynligt, at Domstolen vil dømme videre end Maastricht for at opfylde de krav, Traktatens målsætning om Unionen opstiller. Og som debatten for 2. juni blandt jurister så tydeligt fremhævede, står EF-Domstolen reelt over den danske grundlov såvel som EF-lovgivningens forrang.

Det præciseres videre, at nærhedsprincippet ikke kan anvendes på områder, hvor Traktaten er meget specifik. Det drejer sig blandt andet om gennemførelsen og håndhævelsen af fællesskabsretten, konkurrencepolitikken og beskyttelsen af Fællesskabets midler. Samtidig præciseres det, at Fællesskabet kan gennemføre foranstaltninger, der sikrer, at medlemslandenes forpligtelser vedrørende Fællesskabets udgifter opfyldes.

Meget kort kan det siges, at ovennævnte dels sikrer:

- at Danmark kommer til at betale de enorme summer til samhørighedsfondene; Danmark tilsluttede sig i Edinburgh at betale endnu mere til disse fonde, hvor hovedmodtagerne af midlerne er lande som Spanien og Portu-

gal. Disse landes godkendelse af resultatet i Edinburgh blev reelt købt og betalt,

- at Fællesskabets regler ikke kan underkendes, hvilket reelt betyder, at det er Kommissionen og i sidste ende Ministerrådet, der afgør, hvorvidt nærhedsprincippet kan benyttes,
- at konkurrencepolitikken er et fælles EF-anliggende, hvilket betyder, at for eksempel Frankrig har muligheden for at nedlægge veto mod GATT-forhandlingerne for at beskytte de franske bønder. Det burde snarere have heddet EF's protektionistiske anti-konkurrencepolitik.

g: Retningslinier for nærhedsprincippet

Det blev konkluderet i Edinburgh, at Fællesskabet kun kan fravige nærhedsprincippet, hvis det kan godtgøres:

- at medlemslandene ikke tilstrækkeligt godt kan nå målet alene,
- at det pågældende spørgsmål berører flere lande, som de enkelte lande ikke på tilfredsstillende vis kan klare selv,
- at enkelte landes handlinger strider mod Traktatens mål (blandt andet med hensyn til økonomi og samhørighed).

Det konkluderes, at Fællesskabet kun skal træffe afgørelser, hvis det fremmer Traktatens mål.

Endelig konkluderes det, at det ikke i sig selv er et mål for Fællesskabet at fremstå med én stemme.

Endelig vil ingen punkter kunne komme under nærhedsprincippet, hvis det er en del af Traktatens mål.

Det ses, at endnu en gang overlades beslutningen om, hvorvidt et spørgsmål henhører under nærhedsprincippet, til EF. De enkelte medlemslande har altså ikke den store indflydelse på, om nærhedsprincippet kan anvendes.

Fremskridtspartiet har derimod foreslået, at det enkelte land positivt skal bede EF om at fravige nærhedsprincippet i stedet for. Dermed ville selvbestemmelsen fortsat være gældende. At Fællesskabet ikke har som formål at fremstå med én stemme, har kun minimal betydning, da det blot betyder, at jurister og politikere vil finde en anden begrundelse for Fællesskabets forrang.

h: Konklusion omkring nærhedsprincippet

Det er indlysende, at nærhedsprincippet gennemført på en forsvarlig måde kan være til stor fordel for alle Fællesskabets lande og ikke mindst Danmark i fremtiden. Men det er en del af aftalerne fra Edinburgh, hvilket betyder, at de allerede er sat i kraft under Rom-Traktatens nuværende regler. De dårlige effekter af nærhedsprincippet vil først vise sig, når og hvis Maastricht-Unionens traktat gennemføres.

Konklusion

Det bør bemærkes, at Danmark på ethvert tidspunkt kan tilslutte sig den fulde Maastrichttraktat efter de forfatningsregler, der er gældende i Danmark blandt andet med hensyn til afgivelse af suverænitet. Samtidig gøres der opmærksom på, at på det tidspunkt, hvor Danmark måtte ønske at indgå i fuldt omfang, vil alle afgørelser truffet uden Danmarks medvirken i denne periode også blive gældende for Danmark.

Der kan med andre ord blive tale om flere folkeafstemninger på et senere tidspunkt. Det afhænger helt og aldeles af, hvordan et nyt afstemningstema bliver defineret. Det ubehagelige ved denne paragraf er imidlertid, at vi mere eller mindre skal søge om fuld optagelse på et senere tidspunkt til nogle bestemmelser, vi ikke har været med i. Derfor kan man kun vurdere resultatet, som om vi bliver et andenrangs EF-land, der ikke er fuldgyldigt medlem, hvis Danmark stemmer ja den 18. maj.

Hele aftalen (Maastricht og Edinburgh) gælder under alle omstændigheder frem til næste regeringskonference i 1996 eller 1997. Der er altså ikke tale om nogen tidsbegrænset aftale.

Man må derfor konkludere, at Danmark faktisk ikke har fået noget som helst ud af Edinburgh-Aftalen. De andre lande kan stadig danne Unionen. Og da Danmark stadig er med i EF vil vi være tvunget til at følge de afgørelser, der bliver truffet af de elleve andre. Vi har bare ingen indflydelse!

Edinburgh-Aftalen er ikke andet end et stort reklame-bluff-nummer, som unionstilhængerne har gennemført for at få et dansk ja næste gang.

Europa i fremtiden

Da der faktisk ikke er tale om nogen ny situation, må vi prøve at se på, hvad der står i

Maastricht-Aftalen, og hvad fremtiden vil blive eller i hvert fald kan blive, hvis Unionen bliver til noget.

Den danske folkeafstemning den 2. juni og dens resultat med afvisning af Unionen, således som den var beskrevet i Maastricht-Traktaten, var startskuddet til en omfattende debat i de europæiske lande om fremtiden for det europæiske samarbejde. Det danske nej fik det resultat, at politikere og medier overalt blev opmærksomme på, at tiden på mange afgørende måder var løbet fra den traditionelle politiske virkemåde. De lovgivende forsamlinger i de enkelte lande kan ikke længere opføre sig som enevældige monarkier uden folkets entydige opbakning. Ikke mindst de kommunistiske staters sammenbrud var i meget høj grad baseret på folkets modvilje mod de fortsatte politiske forhold. Uden på nogen måde dog at sammenligne de vestlige demokratier med de diktatoriske regimer i Østeuropa er det dog uden for al tvivl, at den fremtidige politik i langt højere grad må basere sig på folkets reelle medindflydelse.

1993 og frem. Hvilken vision ønsker vi for Europa?

Det indre markeds idé

Ved begyndelsen af 1993 trådte det indre marked efter alle planer i kraft. Alle Fællesskabets lande tilsluttede sig dette i 1987. Målet med det indre marked er – i hvert fald i den populære teori – at nedbryde handelsbarrierer og toldmure for at sikre bedre kommunikation mellem de europæiske lande, sætte skub i den økonomiske fremgang for markedet og ikke mindst at fremme integrationen i Europa.

Denne integrations mål er dog langt fra den integration, man prøver at gennemføre med politiske midler i Unionen. Det indre markeds mål med integration er, at de enkelte lande igennem samhandel bliver så tæt forbundne, at det alt andet lige vil virke som et fælles indre og åbent marked. På dette åbne, indre marked var intentionen at udbygge de oprindelige idealer fra EF's oprettelse om fri bevægelighed for arbejdskraft og kapital, nedbrydelse af toldgrænser mellem medlemslandene og fastsættelse af ens toldgrænser over for tredjelande.

Historisk oversigt

Det er her nødvendigt at være opmærksom på, at allerede blandt EF's idémænd var der tanker om en egentlig europæisk regering med en lovgivningsmagt, der langsomt skulle vokse i takt med, at de enkelte medlemslandes tilsvarende lovgivning mindskedes. Dette mål er ikke blevet nået, men man forsøgte at fremme denne udvikling med Maastrichtpapiret.

Af mere afgørende betydning har den fælles europæiske økonomiske politik derimod været. Rom-Traktaten blev skrevet på baggrund af den herskende statsopfattelse i 1957. Produktionsomfanget af kul, stål, kornprodukter og mælk skulle bestemmes af en enkelt overnational autoritet. Baggrunden var, at man ikke mente, at afgørelser om disse vigtige produkter kunne overlades til »ukoordinerede« individuelle markeder, når blandt andet forsyningssikkerheden skulle opretholdes. Derimod skulle produktionen afgøres af regeringseksperter, der langt bedre end markedet kunne vurdere behovet for de enkelte produkter og dermed varetage interesserne for hele Fællesskabet.

Hele Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (EØF) blev opbygget på de samme forudsætninger.

Problemet i EF

Problemet med EF er, at den måde, hele organisationen fortsat er opbygget på, ikke har ændret sig efter de holdningsændringer, der siden er sket i de enkelte lande – både hos befolkningerne, men også i en vis udstrækning af politisk karakter. EF's gamle opbygning har bestemt ikke været populær i for eksempel England, hvorfor der her er en relativ stor politisk modstand imod hele EF. Danmark har i en årrække haft væsentlig økonomisk nettoudbytte af medlemskabet, hvorfor den danske politiske modstand mest har været holdt inden for i partiernes lukkede debatter.

Samtidig har den tidligere store gevinst for Danmark betydet, at man i »solidaritetens ånd« ikke har følt sig i stand til at afvise Unionens strukturfonde, blot fordi betalingen gik til andre regioner end Danmark.

Selve opbygningen med en central afgørelse af både produktionens størrelse og priserne, har blandt andet resulteret i støtteopkøb, subsidier, kvoteordninger, braklægninger, etc.

Disse forskellige tiltag har så igen medført endeløse diskussioner både internt i de enkelte lande og landene imellem om størrelsen af landbrugets og fiskeriets kvoter og ikke mindst prisniveauet og prisstøtten.

Vil EF blive et isoleret og lukket marked med den nuværende struktur?

Japan og USA har igennem de sidste ti år set med større og større frygt på udviklingen i Det Europæiske Fællesskabs handelspolitik over for tredjelande. De har – med rette tør man sige – været meget mistroiske over for, om der rent faktisk ville opstå frihandel i Europa, og især om denne frihandel i givet fald ville blive holdt inden for de høje told- og handelsmures protektionisme. Subsidier og handelsbarrierer har været reglen for EF, selv om det i sig selv er meget svært at finde en EF-politiker, der vil argumentere for subsidier og andre støtteordninger – i teorien!

Problemet i EF er, at handelspolitikken ikke afgøres ud fra, hvad der tjener de enkelte borgere bedst, men derimod støtter man politisk kun de store og stærke interessegrupperinger. Landbrugsprogrammet i EF, der har medført stor overproduktion og ikke mindst store overskudslagre, eksisterer ikke fortsat, fordi politikerne er for dumme til at forstå problemet, men udelukkende fordi landbruget er for godt og for stærkt organiseret, så det kan blokere de mest vidtrækkende ændringer. Naturligvis findes der også megen skjult støtte, som når for eksempel Tyskland giver lån på 24 milliarder DM til de betrængte skibsværfter i det tidligere DDR.

Fremskridtspartiets mål er at sikre, at Europa og det europæiske marked vil være åbent også over for tredjelandes handel. EF skal være et frihandelsområde med en moralsk uanrigkelig fundats, vi kan anerkende som frihandilstilhængere.

En tvungen union er ikke sagen

Europas forskellige lande har igennem historien udviklet sig til selvstændige nationer. De har udviklet sig med særegne traditioner til tilfredsstillende af de nationale behov og forudsætninger. Sideløbende har de enkelte lande udviklet sig politisk i forskellige retninger baseret på vidt forskellige traditioner. Englands politik er baseret på en klar individualistisk

angelsaksisk menneskeopfattelse, mens for eksempel Italien har måttet lade politikken tilpasse sig de enkelte regioners forskellige udvikling, etc.

Europa har aldrig været én stat.

Netop derfor vil en overnational stat, der ikke tilgodeser de enkelte landes specielle egenskaber, være en fjende, der kan og vil skabe konflikter internt i Europa. Der vil ikke kunne eksistere en stabil europæisk union, hvis denne union påtager sig for stor magt. Maastricht – og for så vidt hele EF – er en politisk konstruktion, der har opbygget en autoritet og magt, der aldrig er blevet godkendt af de europæiske vælgere. Samtidig findes der ingen praktiske eksempler på, at en stor og magtfuld union vil kunne eksistere eller være til fordel igennem længere tid.

De tvungne normer, fælles standarder og harmoniseringer er et tydeligt eksempel på, hvorledes EF forsøger at gøre alt og alle ens. Harmonisering og standardisering er ikke begreber, der hører hjemme i en markedsøkonomi. Fremskridtspartiet støtter derfor kun harmoniseringer, når de sker for at hindre og nedbryde tekniske handelshindringer. Tanken om, at det vil være til fordel for de forskellige landes erhvervsliv, at der findes entydige definitioner af så forskellige ting som agurker, rygtekst på bøger, industrimaskiner, legepladser, kondomer og dørrammer, kan kun fostres bag en virkelighedsfjern bureaukrats skrivebord. Med faste definitioner af ethvert tænkeligt produkt skader man de enkelte forbrugeres interesser. Den frie markedsøkonomi bliver hindret i at udvikle bedre, billigere, mere effektive og mere hensigtsmæssige produkter. Markedet arbejder nu engang efter de signaler, der sendes gennem det: udbud og efterspørgsel.

Hvis alt er standardiseret og harmoniseret af offentlige myndigheder og ikke af markedet, vil der ikke foregå en udvælgelse blandt forskelligeartede produkter, men kun blandt ensartede produkter fra forskellige producenter. Udbudets kvalitet er blevet bestemt fra centralt hold af bureaukrater. Og sandsynligvis bliver der snart – som det allerede er sket på flere områder – også foretaget centrale afgørelser om størrelsen af udbudet gennem kvoteordninger. Unægtelig en noget anden version end den normale opfattelse af fri markedsøkonomi.

Hele tiden er det vigtigt at holde sig for øje, at taberne i denne forbindelse kun kan findes blandt de "almindelige" forbrugere, der går glip af nye, bedre og billigere produkter. Vinderne er bureaukraterne og politikerne, der med de planøkonomiske tendenser i EF har en hidtil uset magt over befolkningerne.

Et andet problem er imidlertid den ensretning, der sker af det politiske liv i Europa, hvis retningen for EF ikke ændres.

Et påtvungen fællesskab og fælles interesser vil aldrig kunne overleve i Europa. Nationer og individer vil derimod kunne samarbejde og finde fælles interesser og gensidige fordele af samarbejde på et frit marked.

Ændringer fra 1993

Fremskridtspartiet har som mål at få det indre marked gennemført med de frimarkedsideal, der lå i ideen fra starten.

De potentielle muligheder i det indre marked for at skabe reel fri handel er ganske betydelige. Et indre marked baseret på fri handel mellem de enkelte medlemslande vil føre til nye områder med specialisering. Den øgede konkurrence vil betyde, at de traditionelle handels- og produktionsmønstre i Europa vil forsvinde. I de sidste årtier har Europas befolkning vænnet sig til at leve mere mobilt og blandt andet flytte efter arbejde. Samtidig forsøger gamle og nye virksomheder til stadighed at finde nye nicher på markedet. Således er der på nuværende tidspunkt alle muligheder til stede for at få opbygget et Europa baseret på frihandel.

Et frit indre marked vil samtidig betyde, at de offentligt ejede monopolforetagender vil miste deres monopolstatus, når det bliver muligt at købe de tilsvarende ydelser i andre lande. Med andre ord bliver der rigelig mulighed for "international shopping". Sideløbende vil et frit marked betyde en væsentlig ændring af de eksisterende arbejdsmarkedsforhold i EF. Fagforeningerne vil næppe kunne fastholde deres jerngreb om det danske arbejdsmarked og dermed lønniveauet, når udenlandsk arbejdskraft vil være villig til at arbejde under friere vilkår. En væsentlig forudsætning for arbejdskraftens frie bevægelighed er naturligvis gensidig anerkendelse af uddannelser inden for EF.

Med hensyn til skatteniveauet i de enkelte lande bør det ikke være EF, der fastsætter standarder for de enkelte skatters størrelse i de enkelte lande, EF skal højst fastsætte maksimumskatter. I øjeblikket fastsætter EF minimumskatter. Fremskridtspartiet arbejder for, at grænserne bliver åbnet, og at den frie bevægelighed for varer, serviceydelser, kapital og arbejdskraft over grænserne mellem nationalstaterne bliver sikret uden hindringer af politisk art. Med et åbent marked vil et land som Danmark med et højt skattetryk have et meget kraftigt incitament til at sætte skatterne ned for at kunne konkurrere på det åbne marked. Lande med lav beskatning vil naturligt kunne tiltrække kapital til effektive produktionssektorer. Netop disse forhold vil betyde, at markedskræfterne vil udligne forskellen på skattesatserne i de enkelte lande.

Det, Fremskridtspartiet arbejder for, er en fastlåsning af det indre marked mod de oprindelige frimarkedsideal.

Fremtiden for EF

Når grundlaget for det europæiske samarbejde skal revurderes og moderniseres inden for en årrække, når det indre marked for alvor er begyndt at virke, er der flere forhold, der bør tages med i overvejelserne. De nødvendige overvejelser har ikke været gjort i forbindelse med hverken Maastricht-Traktaten eller Edinburgh-Afgørelsen.

EF's Traktat skal kun udstikke nogle faste og helt konkrete retningslinier for samarbejdet landene imellem. Der skal i vid udstrækning kun fastlægges meget enkle retningslinier for borgernes og staternes rettigheder. Det kan ganske simpelt ikke accepteres, at en traktat, vi alle skal underkastes, ikke klart og entydigt beskriver, hvilke rettigheder borgerne og medlemslandene har over for EF. Der må ikke overlades så meget til fortolkning, cirkulærer, direktiver, retsfor skrifter og betænkninger, som det i øjeblikket sker i EF.

EF-Domstolen skal efter en modernisering af EF's struktur sikre borgernes rettigheder over for politiske overgreb gennemført af EF-Unionen og ikke som nu kun tilgodeses, at Traktatens mål opnås. Samtidig skal det sikres, at EF's nye struktur tilgodeser og er baseret på de enkelte borgers ønsker.

Regional selvbestemmelse versus tvang

Unioner, der bygger på afgivelse af suverænitæt, ud fra hvad man kan kalde »tvungne omstændigheder«, vil ikke kunne eksistere. Sovjetunionen brød sammen af to grunde. Dels den socialistiske fantasi sammenbrud og manglende evne til at brødføde befolkningerne, men dels så sandelig også, fordi man knægtede de nationale mindretals interesser og selvstændighed. Det er især efter den kolde krigs ophør og de totalitære staters kollaps nødvendigt, at vi frigør os selv fra denne tids forstenede verdensbillede. Den politiske vanetænkning må afløses af fornuftige betragtninger, hvor man forsøger at afdække problemernes rod i stedet for at fordoble problemerne.

Når de nationale og etniske mindretal i dag begynder at give »problemer«, er det jo ikke fordi supermagternes æra havde afskaffet dem. Derimod er det netop denne æras fortjeneste, at konflikterne bryder så ekstraordinært kraftigt ud på nuværende tidspunkt efter at have været undertrykt i årtier. Stormagterne delte Europa imellem sig og gav ingen af landene mulighed for at formes, som det nu ville være naturligt for hver af dem. Derimod var det en revolution, der blev pålagt udefra. De undertrykte nationale følelser begynder først nu forsigtigt at komme frem.

Et tvungent fællesskab, hvad enten man kalder det Sovjetunionen eller Maastricht-Traktaten, giver ingen fred – og slet ingen frihed. Et Europa og en verden i fred og frihed kræver, at de nationale og selvvalgte samfund får lov og plads til at afgøre de nationale grænser, før yderligere international integration finder sted. Vi bør støtte de nationale mindretals krav om selvstændighed, men på den måde at folkeafstemninger i de enkelte områder afgør spørgsmålet om nationalt tilhørsforhold. Et system med respekt for de enkelte vælgeres og mindretalsgruppers rettigheder vil naturligt medvirke til at bevare freden i Europa.

EF-beskatning

Mens de enkelte medlemslandes muligheder for at opretholde omfattende beskatningsregler begrænses på grund af den indbyrdes konkurrence medlemslandene imellem, vil de centrale lovgivningsorganer i EF ikke have dette problem. EF's beskatningsorganer vil være et monopol! Derfor er det nødvendigt at indføre

et konkurrenceelement sammen med en begrænsning i muligheden for at udskrive skatter. Samtidig er det nødvendigt at adskille spørgsmålet om beskatningens størrelse fra spørgsmålet om beskatningens opkrævning.

Konkurrenceelementet i beskatningen skal begrænses til, hvad der skal beskattes, og hvordan det skal beskattes, når det er afgjort, hvilket niveau beskatningen skal have. Begrænsningen på beskatningen skal kun have med skatteniveauet at gøre og ikke opkrævningen.

Før at etablere muligheden for konkurrence i opkrævningsleddet kræves det, at hver enkelt medlemsstat bevarer retten til at fastsætte, hvad der skal beskattes, og hvordan det skal beskattes.

EF's første fælles skatter og afgifter vil naturligt udspringe fra miljøområdet, hvor der er flere forslag og ideer om forskellige miljøafgifter og CO₂-afgifter. Miljøafgifter vil også på europæisk plan vise sig at være en ny skattekrue.

EF og miljøpolitik

I løbet af de sidste 20 år har EF's fire miljøhandlingsprogrammer medført, at der er gennemført omkring 200 forskellige miljødirektiver. Disse 200 miljødirektiver omhandler indholdsmæssigt så vidt forskellige forhold som forurening af luft, vand og jordbund, affaldsforvaltning, sikkerhedsbestemmelser vedrørende kemiske stoffer og bioteknologi, produktstandarder, vurdering af virkning på miljø- og naturbeskyttelse.

EF har altså i lang tid beskæftiget sig med miljøpolitik. Når man skal beskrive miljøpolitikken i forhold til den Politiske Union, er det relevant at opdele beskrivelsen i følgende 4 dele:

1. Hvilken miljøpolitik gælder i dag i EF – altså, hvilken miljøpolitik gælder før en eventuel etablering af den Politiske Union?
2. Hvilke krav og ønsker til miljøpolitikken havde regeringen i Maastrichtforhandlingerne?
3. Hvilken miljøpolitik blev man enig om i Maastricht, det vil sige, hvilken miljøpolitik vil gælde, hvis den Politiske Union bliver etableret?
4. Hvilken miljøpolitik bliver der mulighed for EF at føre, hvis Kommissionens nye miljøhandlingsprogram vedtages?

ad. 1: Miljøpolitikken har ikke hidtil været et særlig betydningsfuldt element i EF-samarbejdet. Det hidtige formelle arbejdsgrundlag for en fælles miljøpolitik i EF fylder kun to sider i den såkaldte Europæisk Fælles Akt (EF-pakken) fra 1986. Spørgsmålet om miljøbeskyttelse indgår også i EF's politik på andre områder. Således eksisterer der miljøpolitik i enkelte andre afsnit i Rom-Traktaten, f.eks. indeholder industriafsnittet en bestemmelse om dumpning af giftigt affald. Men de overordnede linier og principperne er indeholdt i de to sider (artikel 130).

Hovedprincippet i EF's hidtige miljøpolitik er, at miljøpolitikken er underordnet den økonomiske politik. Man kan sige, at EF i dag ikke har lov til – og mulighed for – at vedtage miljøregler, der kommer til at hindre den frie handel i EF. Økonomien skal have lov at trives, og dette skal miljøpolitikken indordne sig efter.

Miljøforslag fra Kommissionen skal i dag vedtages ved enstemmighed i Ministerrådet (artikel 130 S).

EF's indsats på miljøområdet har i dag (artikel 130 R) i Rom-Traktaten følgende formål:

- at bevare, beskytte og forbedre kvaliteten af miljøet,
- at bidrage til beskyttelse af menneskers sundhed,
- at sikre, at naturens ressourcer udnyttes forsigtigt og fornuftigt.

Miljøpolitikken bygger på principperne:

- om forebyggende indgreb,
- om udbedring af miljøskader og
- om, at forurenere betaler.

Miljøforanstaltninger indføres som minimumsregler, det vil sige, at de enkelte lande på det nationale plan kan indføre miljøbestemmelser, der er mere vidtgående, end hvad EF vedtager (artikel 130 T).

2. Hvilke krav og ønsker til miljøpolitikken havde regeringen i Maastrichtforhandlingerne?

I forbindelse med forhandlingerne i Maastricht havde regeringen udfærdiget et memorandum, der havde følgende mål:

- at målsætningen for EF's miljøpolitik skulle være at sikre en miljømæssig bæredygtig udvikling,

- at løsningen af såkaldte "fundamentale" miljøproblemer ikke skal vige for andre hensyn,
- at miljøpolitikken skal vedtages med kvalificeret flertal,
- at miljøforanstaltninger stadig skal kunne indføres som minimumsregler på det nationale plan.

3. Hvilken miljøpolitik blev man enig om i Maastricht, altså hvad er miljøpolitikken i det traktatudkast, som man enedes om, og som vi skal stemme om den 18. maj?

Heller ikke i Unions-Traktaten kommer selve miljøafsnittet til at fylde det store. Det, man skal lægge mærke til i miljøafsnittet i Unions-Traktaten, er ikke så meget, hvad formålet og hensigten med miljøpolitikken i den Politiske Union er, men snarere, hvilke muligheder der bliver givet for senere at føre en socialistisk og planøkonomisk miljøpolitik.

Dertil kommer, at der i de grundlæggende artikler, der danner udgangspunkt for hele EF-samarbejdet, er indført en sætning, der siger, at EF har til opgave at fremme en økonomisk udvikling i Fællesskabet, der tilrettelægges således, at den tager hensyn til en lang række forskellige forhold, herunder en bæredygtig udvikling, og som respekterer miljøet (artikel 2).

Det vil med andre ord sige, at ligegyldigt hvad der sker i EF-landene, skal der tages hensyn til miljøforslag fra Kommissionen, der ifølge Unions-Traktaten skal vedtages ved kvalificeret flertal i Ministerrådet, altså 54 ud af 76 stemmer (artikel 130 S).

Der findes tre hovedområder, der er undtaget fra bestemmelserne om flertalsafgørelser. Det er:

- Miljøregler, hvori der indgår skatter og afgifter (f.eks. CO₂-afgiften)
- Fysisk planlægning og arealanvendelse
- Foranstaltninger, der i væsentligt omfang berører de enkelte landes energipolitik.

Hvis der skal vedtages miljøregler inden for disse tre områder, skal reglerne vedtages med enstemmighed i stedet for kvalificeret flertal.

På grund af enstemmighedsreglen vil det således være vanskeligt at vedtage miljøforanstaltninger, der er i modstrid med disse områder.

EF har mulighed for på bestemte miljøom-

Bet. o. lovf. vedr. De Europæiske Fællesskaber m.m.

råder at gribe ind og regulere ved kvalificeret flertal. Det gælder følgende områder:

- grænseværdier for luft-, jord- og vandforurening,
- artbeskyttelsesregler og lignende,
- affaldsplanlægning,
- forvaltning af vandressourcer.

Af Unions-Traktaten fremgår det altså, at EF's indsats på miljøområdet vil ændres væsentligt, da samtlige beslutninger skal være afstemt til miljøforhold. EF's indsats på miljøområdet skal bestå af de samme formål, som hidtil har været indeholdt i Rom-Traktaten, samt et ekstra og nyt formål.

Nuværende formål:

- at bevare, beskytte og forbedre kvaliteten af miljøet,
- at bidrage til beskyttelse af menneskers sundhed,
- at sikre, at naturens ressourcer udnyttes forsigtigt og fornuftigt.

Disse formål er de samme, som gælder i dag. Dertil kommer et nyt formål:

- at fremme internationalt samarbejde og internationale/grænseoverskridende løsninger af miljøproblemer.

Også principperne i Unions-Traktaten på miljøområdet bygger på de samme principper, som allerede gælder i dag, hvilket vil sige forebyggende indgreb, om udbedring af miljøskader og om, at forureneren betaler. Miljøbeskyttelse indgår i EF's politik på andre områder.

Miljøregler vil også efter en eventuel vedtagelse af Unions-Traktaten kunne indføres som minimumsregler.

De nye miljøregler vil ikke begrænse medlemsstaternes kompetence til at forhandle i internationale organer og til at indgå internationale aftaler.

Når man sammenligner udformningen af traktatteksten med de ønsker, regeringen havde nedfældet i sit memorandum, fremgår det altså, at regeringen fik to af sine krav igennem, nemlig:

- at miljøpolitikken skal vedtages med kvalificeret flertal,
- at miljøforanstaltninger stadig skal kunne indføres som minimumsregler på det nationale plan,
- at løsningen af såkaldte "fundamentale" miljøproblemer ikke skal vige for andre hensyn.

Derimod fik regeringen ikke de to andre krav igennem. Således blev det ikke vedtaget i Traktaten:

- at målsætningen for EF's miljøpolitik skulle sikre en miljømæssigt bæredygtig udvikling.

Man kan altså sige, at indholdet af traktatteksten blev omtrent så socialistisk, som regeringen ønskede. Gennem bestemmelsen om, at en række miljøanliggender ikke længere skal vedtages enstemmigt, men gennem kvalificeret flertal, er der givet mulighed for på længere sigt at gennemføre en socialistisk politik. Det vil også klart fremgå af det sidste punkt.

4. Hvilken miljøpolitik bliver der mulighed for EF at føre, hvis Kommissionens nye miljøhandlingsprogram vedtages?

Det vil være rigtigt at betegne EF's 5. miljøhandlingsprogram, som en bulldozer, der skal tromle den sidste rest af en åben og fri økonomi ned.

Det hedder sig i EF's 5. miljøhandlingsprogram, at bæredygtigheden af den politik, der føres på områder som industri, energi, transport, landbrug og regionaludvikling skal underordnes miljøforhold.

Man kan altså sige (som undskyldning), at alle betydningsfulde sektorer skal underlægges bureaukratisk og politisk kontrol med miljøet, hvilket i princippet er det samme som at gennemføre en omfattende socialisering.

Handlingsprogrammet lægger op til, at en række fundamentale områder i økonomien skal rationaliseres. Således skal f.eks. produktion og forbrug af energi rationaliseres; samfundets forbrugs- og adfærdsmønstre skal ændres.

Programmet er udformet i sådanne vendinger, at det er muligt senere at stramme tiltagene op.

Miljøhandlingsprogrammet udvider EF's virkefelt, så EF ikke længere kun skal gøre sin indflydelse gældende i EF-medlemslandene, men over hele verden. (Pkt. 10 i handlingsprogrammet).

Kommissionen skal i miljøets hellige navn til at føre politiske kampagner. Og med miljøet som undskyldning tager Kommissionen nu det første skridt til at blande sig i de enkelte landes undervisningspolitik. Således skriver Kommissionen følgende i det 4. miljøhandlingsprogram: "Kommissionen vil på sin side forpligte

sine informationstjenester til at føre miljøinformativskampagner og kampagner, der øger miljøbevidstheden.

Det er ikke muligt at overvurdere undervisningens betydning for miljøbevidsthed, og en sådan undervisning bør være en integreret del af skolernes læseplan lige fra primærtrinnet."

Hvis man skal sammenfatte indholdet af Kommissionens 4. miljøhandlingsprogram, kan man kort sige, at de socialistiske styringstendenser, vi har oplevet i Danmark i de sidste 10-15 år inden for miljøområdet, er kommet til EF. Og i EF slår de hårdt igennem.

Hvis den Politiske Union bliver vedtaget, betyder det, at de miljøltiltag og de våben, Kommissionen får i hånden med den nye Unionstraktat, på længere sigt vil kunne dominere og regulere en meget stor del af de områder, der i dag er frie. Miljøafsnittene i Traktaten har klare socialistiske hensigter.

Fremskridtspartiet vil også af disse grunde anbefale et nej.

Afsluttende konklusion

I de forløbne år har vi oplevet store omvæltninger i verdenssamfundet: De kommunistiske landes fald, frihedsidealernes sejr i store dele af verden, en nødvendig og fortsat igangværende omtagning af det geografiske og politiske verdenskort. De fleste omvæltninger er så glædelige og så store og vidtrækkende, at de var umulige at forudsige for få år siden.

Med hensyn til EF har det længe været klart, at der ville ske ændringer fra 1993, hvor blandt andet det indre marked skulle vise vejen til et nyt Europa.

Tanken om det indre marked var i starten præget af en vision om et Europa uden grænser, med fri handel og med mulighed for udstrakt frihed for de enkelte individer.

I 1992 forlod de europæiske politikere i meget vid udstrækning denne oprindelige og positive idé til fordel for et politisk og bureaukratisk misfoster, der skulle skabe et Europas Forenede Stater, med Maastricht-Traktaten som udgangspunkt.

Et Europa, der indfører bastante grænser mod den øvrige verden er en uhyggelig fremtidsvision: en gigantisk superstat, som lever sit eget liv med reguleringer og indgreb i den frie markedsøkonomi. Det er bestemt ikke et tillokkende billede af et fremtidigt Europa.

Det er ud fra de forudsætninger og ideer, der ligger i planerne om en europæisk union som udtrykt i Maastricht, nødvendigt fortsat at være villige og modige nok til at sige nej. Nej til formynderi og planøkonomi. Nej til centralisme og kollektivismen. Nej til subsidier og tilskud. Nej til ophør og braklægnings.

Fremskridtspartiet siger ja til frihed og decentralisering. Ja til selvstændighed og frihandel. Ja til konkurrence og markedsøkonomi. Ja til økonomisk vækst og flere i arbejde. Derfor siger Fremskridtspartiet nej til EF-Unionen.

Fremskridtspartiet er de danske vælgeres løftede pegepind og derfor opmærksom på ethvert skridt væk fra ideerne om et frit indre marked over imod en planøkonomisk superstat. Vi kan ikke fejre planøkonomiens fald i Sovjetunionen og Østblokken generelt, mens vi selv indfører et langt mere totalitært styre for Europa.

Fremskridtspartiet anbefaler af disse og mange andre grunde alle frihedselskende danskere til at stemme nej den 18. maj.

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten

Af et *mindretal* (FP):

Til titlen

1) I titlen udgår ordene »Edinburgh-Afgørelsen og«.

Til § 1

2) *Stk. 1* udgår.

3) I *stk. 2*, der bliver *stk. 1*, udgår ordet »heretter«.

Til § 2

4) Ordene »samt af Edinburgh-Afgørelsen, med tilhørende erklæringer« udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1-4

Der henvises til bemærkningerne til æn-

dringsforslag nr. 1 og 2 til det under III anførte lovforslag.

Ændringsforslag

til

III. Forslag til lov om afholdelse af folkeafstemning om forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten

Af et *mindretal* (FP):

Til titlen

1) I titlen udgår ordene »Edinburgh-Afgørelsen og«.

Til § 1

2) Ordene »Edinburgh-Afgørelsen og« udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Fremskridtspartiet ser ingen grund til at sende en "afgørelse" ud til folkeafstemning, idet det fremgår af udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål 14, at afgørelsen er at regne for noget, der er afgjort, og derved ikke kan ændres. Derfor ændres der intet ved Maastricht-Traktaten. Der er stadig tale om Den Europæiske Union.

Edinburgh-Afgørelsen er blot en ikrafttræden af de forbehold, Danmark allerede havde fået sikret i Maastricht-Traktaten. Men efter Edinburgh har Danmark afskrevet sig muligheden for at forhindre de andre lande i at gå videre på disse områder.

Maastricht-Traktaten indebærer, at Danmark må afgive en stor del af sin suverænitet, og derfor var det naturligt at sende Traktaten til folkeafstemning den 2. juni 1992.

Ove Fich (S) Ole Espersen (S) Risgaard Knudsen (S) Birgitte Husmark (SF)

Ivar Nørgaard (S) fmd. Ritt Bjerregaard (S) Hjortnæs (S) Gade (SF)

Peter Duetoft (CD) nfmd. Kent Kirk (KF) Henning Dyremose (KF)

Charlotte Antonsen (V) Tørnæs (V) Fogh Rasmussen (V) Annette Just (FP)

Elisabeth Arnold (RV) Lysholm Christensen (KRF)

Bilag

En række af udvalgets spørgsmål og udenrigsministerens besvarelser heraf

Spørgsmål nr. 14:

»Ministeren bedes tilstille udvalget en kopi af underskrifterne på Edinburgh-aftalen. Hvis disse ikke findes, bedes ministeren redegøre for, om der ikke reelt er tale om en formandskabskonklusion, som det er normalt fra disse møder.«

Svar:

Det fremgår af de afsluttende bestemmelser til Edinburgh-Afgørelsen, at den træder i kraft samtidig med Maastricht-Traktaten. I afsnit E, stk. 1, hedder det således: »Denne afgørelse får virkning på den dato, hvor Traktaten om Den Europæiske Union træder i kraft;«. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, navnlig side 4.

Spørgsmål nr. 15:

»Ændringerne vedrørende åbenhed i EF, som blev vedtaget på Edinburgh-mødet, er vedtaget med hjemmel i Rom-Traktaten og delvist allerede trådt i kraft. Hvorfor er dette spørgsmål da medtaget i bemærkningerne til lovforslaget? Er det et led i et forsøg på at sminke afstemningstemaet for at få det til at se ud, som om vi stemmer om noget nyt?«

Svar:

De beslutninger, der blev truffet på Det Europæiske Råds møde i Edinburgh vedrørende åbenhed i EF, udgør en integreret del af det samlede aftalekompleks vedrørende Danmarks forhold til Maastricht-Traktaten. Dette fremgår af præambelen til Edinburgh-Afgørelsen, de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 3, samt besvarelsen af spørgsmål nr. S 266 af 17. december 1992.

Spørgsmål nr. 16:

»Hvorfor er Danmarks forhandlingsoplæg til Edinburgh-mødet »Danmark i Europa« medtaget i bemærkningerne til lovforslag nr. L

177 om folkeafstemningen, men ikke medtaget i tiltrædelsesloven?«

Svar:

Som bekendt består det samlede lovkompleks af 3 lovforslag.

Lovforslag nr. L 177 er hovedlovforslaget. Det indeholder efter regeringens opfattelse samtlige elementer, der har betydning for Danmarks forhold til Maastricht-Traktaten. Det gælder ikke blot »Danmark i Europa«, men også den politiske aftale mellem 7 af Folketingets partier, bemærkningerne om større åbenhed i Folketingets arbejdsformer samt redegørelsen for Edinburgh-aftalen og Maastricht-Traktaten, herunder forudsætningen om, at Edinburgh-Afgørelsen er retligt bindende.

Lovforslag nr. L 176, der indeholder ændringer til tiltrædelsesloven fra 1972 samt lovforslag nr. L 178, der udgør retsgrundlaget for folkeafstemningen den 18. maj 1993, har i højere grad karakter af teknisk/juridisk prægede konsekvenser af indholdet af lovforslag nr. L 177.

Der henvises til redegørelsen for det samlede lovkompleks i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177 samt bemærkningerne til dette lovforslags § 1 og § 2.

Spørgsmål nr. 18:

»Der ønskes en konkret sammenligning mellem lovforslag nr. 240, som det blev vedtaget af Folketinget før afstemningen den 2. juni 1992, og lovforslag L 176.«

Spørgsmål nr. 19:

»I forlængelse af spørgsmål 18 bedes ministeren oplyse, om det er rigtigt, at der kun er tre forskelle:

- a) man har fjernet underoverskriften »Danmarks tiltrædelse til Den Europæiske Union«,
- b) der afgives ikke suverænitet for så vidt angår asylpolitikken og

- c) Edinburgh-aftalen optages i listen af traktater m.v., der udgør Danmarks grundlag for medlemskab af EF og EF-unionen.«

Spørgsmål nr. 20:

»I forlængelse af spørgsmål 19 a) bedes ministeren give en begrundelse for, at denne er fjernet.«

Samlet besvarelse af spørgsmål nr. 18-20:

Ud over de tre forskelle, der nævnes i spørgsmål nr. 19 a)-c), kommer, at § 1 i lovforslag nr. L 240, der blev vedtaget af Folketinget den 12. maj 1992, nu er indeholdt i § 1, stk. 2, i lovforslag nr. L 177, at det nu præciseres i pkt. 12 a), at undtagelserne sker ». . . for så vidt de bestemmelser vedrører deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union. . .«, at der nu tilføjes et nyt pkt. 13, »Afgørelse af 12. december 1992 om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende Traktaten om Den Europæiske Union med tilhørende erklæringer«, samt at ikrafttrædelsesbestemmelsen nu er bundet til Maastricht-Traktatens ikrafttredelse, jf. lovforslagets § 2 og bemærkningerne hertil.

Begrundelsen for, at den tidligere underoverskrift »(Danmarks tiltrædelse af traktaten om Den Europæiske Union)« ikke er medtaget i lovforslag nr. L 176, er, at den nu er indeholdt i selve overskriften til lovforslag nr. L 177, »Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten«. Edinburgh-Afgørelsens fulde titel er: »Afgørelse om visse problemer, som Danmark har rejst vedrørende Traktaten om Den Europæiske Union«. Maastricht-Traktatens fulde titel er: »Traktat om Den Europæiske Union«.

Spørgsmål nr. 21:

»Edinburgh-aftalen er indgået af »stats- og regeringscheferne forsamlet i Det Europæiske Råd«. Hvor i EF-retten er denne institution omtalt, og med hvilken hjemmel i EF-retten er aftalen indgået?«

Spørgsmål nr. 22:

»Hvilke dele af Edinburgh-aftalen – om nogen – falder under EF-Domstolens jurisdiktion?«

Spørgsmål nr. 23:

»I bemærkningerne til L 177, side 4, spalte 1, står der følgende: »Denne aftale er retligt bindende som en traktat indgået af suveræne stater. Den er derfor ikke blot en EF-retsakt og kan derfor ikke på samme måde som retsakter udstedt af EF's institutioner efterprøves ved EF-Domstolen.« Ministeren bedes oplyse, om der er tale om dårlig formulering, eller om ordet »blot« i 2. sætning er et forsøg på vildledning?«

Samlet besvarelse af spørgsmål nr. 21-23:

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 4, til Udenrigsministeriets notat af 8. december 1992 til Folketingets Markedsudvalg om visse retlige spørgsmål vedrørende det britiske formandskabs forslag af 3. december 1992 om Danmark og Maastricht-Traktaten samt til besvarelsen af spørgsmål nr. S 273 af 11. januar 1993.

Edinburgh-Afgørelsen er en »Afgørelse truffet af stats- og regeringscheferne forsamlet i Det Europæiske Råd. . .«. Den er ikke truffet af en EF-institution, og afgørelsen har ikke hjemmel i EF-retten. Der er tale om en folkeretlig bindende aftale indgået imellem de 12 medlemslande, der er kontraherende parter til Maastricht-Traktaten.

Edinburgh-Afgørelsen kan ikke i sig selv være genstand for en retssag ved EF-Domstolen, idet det som bekendt ikke er en retsakt udstedt af EF's institutioner. Det er som nævnt en bindende folkeretlig aftale. Der kan tænkes at opstå konkrete sager vedrørende fortolkningen af Maastricht-Traktaten, hvor Edinburgh-Afgørelsen vil kunne få betydning og vil blive lagt til grund af EF-Domstolen, jf. Wienerkonventionen om traktatretten, art. 31.

Meningen med ordet »blot« er at understrege, at Edinburgh-Afgørelsen ikke er et direktiv eller en forordning, men en bindende folkeretlig aftale.

Spørgsmål nr. 24:

»Under 1. behandlingen i Folketinget udtalte Markedsudvalgets formand, Ivar Nørgaard, som svar på spørgsmål fra Annette Just, at Edinburgh-aftalen er en traktat og bindende efter Haag-Domstolen, således som det også fremgår af bemærkningerne.

Det ønskes oplyst, hvilke dele af Edinburgh-aftalen der menes at falde under Haag-Domstolens jurisdiktion, når EF's medlemslande efter Rom-Traktatens § 219 har forpligtet sig til ikke at søge tvister vedrørende fortolkning eller anvendelse af denne traktat afgjort på anden måde end forudsat i traktaten?»

Svar:

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 21-23. Med hensyn til Rom-Traktatens art. 219 bemærkes, at denne bestemmelse indebærer, at medlemsstaterne er afskåret fra at indbringe spørgsmål om fortolkningen eller anvendelsen af EØF-Traktaten for andre organer end EF-Domstolen. Bestemmelsen er ikke til hinder for, at spørgsmål vedrørende andre bindende folkeretlige aftaler mellem EF-landene afgøres ved andre organer f.eks. Den Internationale Domstol i Haag.

Spørgsmål nr. 25:

»I forlængelse af spørgsmål 24 bedes det oplyst, hvor mange EF-lande der ikke generelt har anerkendt Haag-Domstolen.«

Svar:

Alle EF-lande er parter i FN-statutten om Den Internationale Domstol. Sager kan indbringes direkte ved en stævning for Den Internationale Domstol af parter, som har anerkendt Domstolens obligatoriske jurisdiktionskompetence. For andre parter forudsætter indbringelse af sager for Den Internationale Domstol en konkret aftale herom imellem de berørte lande. Foruden Danmark har følgende EF-lande anerkendt Den Internationale Domstols obligatoriske jurisdiktionskompetence: Belgien, Holland, Luxembourg, Portugal og UK.

Spørgsmål nr. 26:

»Markedsudvalgets formand, Ivar Nørgaard, har flere gange udtalt, at Edinburgh-aftalen er underskrevet af de enkelte regeringer. Dette bedes bekræftet eller afkræftet. Samtidig bedes det i bekræftende fald oplyst, hvor den underskrevne aftale er deponeret. I benægtende fald bedes det oplyst, om den skal underskrives. Hvis dette ikke er tilfældet bedes begrundelsen herfor oplyst.«

Svar:

Edinburgh-Afgørelsen er ikke underskrevet og skal heller ikke underskrives. Som det fremgår af Udenrigsministeriets notat af 8. december 1992 til Folketingets Markedsudvalg om visse retlige spørgsmål vedrørende det britiske formandskabs forslag af 3. december 1992 om Danmark og Maastricht-Traktaten er begrundelsen følgende: »Den måde, hvorpå landene via deres regeringer forpligter sig, være sig ved undertegnelse, afgivelse af et brev eller en note, stiltiende samtykke, er ikke afgørende. Regeringerne kan derfor også forpligte sig ved at medvirke ved en afgørelses tilblivelse. Der er ikke noget til hinder for, at det sker inden for rammerne af Det Europæiske Råd.«

Edinburgh-Afgørelsen vil blive registreret hos FN's generalsekretær i overensstemmelse med FN-pagtens art. 102, når Edinburgh-Afgørelsen træder i kraft.

Spørgsmål nr. 28:

»I forlængelse af spørgsmål 27 bedes det oplyst, om denne vedtagelse betyder, at traktaten skal genforhandles og ændres inden for det næste år?«

Svar:

Den vedtagne ændring i Akten om direkte valg til Europa-Parlamentet kræver ikke yderligere forhandling. Den skal godkendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med deres nationale forfatningsmæssige bestemmelser. For Danmarks vedkommende indebærer dette, at der til efteråret 1993 vil blive fremlagt et forslag til folketingsbeslutning med henblik herpå.

Spørgsmål nr. 29:

»Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at »Danmark holder sig uden for den forsvarspolitiske dimension, der indebærer medlemskab af WEU, samt fælles forsvarspolitik og fælles forsvar.« Edinburgh-aftalens pkt. C omfatter umiddelbart alene Danmarks rolle i WEU og ikke i Den Europæiske Union. Da den anden erklæring om forsvar alene indeholder en bestemmelse om, at Danmark skal fravige formandskabet – men ikke den almindelige deltagelse og stemmeafgivning i Unionen – ønskes det præciseret, hvorledes regeringen har tilkendegivet, at Danmark ikke deltager i

Unionens drøftelser om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, som har indvirken på forsvarsområdet?»

Spørgsmål nr. 30:

»I forlængelse af spørgsmål 29 ønskes det belyst, hvordan Danmark faktisk og konkret vil holde sig uden for Den Europæiske Unions drøftelser på dette område.«

Spørgsmål nr. 31:

»I forlængelse af spørgsmål 29 og 30 ønskes det belyst, hvordan Danmark faktisk og konkret vil holde sig uden for Den Europæiske Unions afgørelser på dette område.«

Samlet besvarelse af spørgsmål nr. 29-31:

Edinburgh-Afgørelsen indebærer følgende med hensyn til det forsvarspolitiske samarbejde:

I afsnit C slås det fast, at Danmark har fået status som observatør i Den Vesteuropæiske Union (WEU). Det slås også fast, at intet i Maastricht-Traktaten forpligter Danmark til at blive medlem af WEU. Det slås videre fast, at dette indebærer, at Danmark ikke deltager i udarbejdelsen og gennemførelsen af afgørelser og aktioner inden for Den Europæiske Union, som har indvirkning på forsvarsområdet. I afsnit C fremgår det videre, at Danmark ikke vil hindre, at der udvikles et snævrere samarbejde mellem medlemsstater på det forsvarspolitiske område. Hertil er knyttet en erklæring, der går ud på, at Danmark vil afstå fra formandskabet og lade et andet medlemsland overtage ledelsen af drøftelserne, såfremt forsvarspolitiske spørgsmål måtte komme op til behandling under dansk formandskab. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, pkt. II, »Redegørelse for Edinburgh-Afgørelsen og Maastricht-Traktaten«.

Spørgsmål nr. 32:

»På baggrund af Edinburgh-topmødets erklæring om nærhedsprincippet og subsidiaritetsprincippet ønskes en nærmere fortolkning af følgende afsnit:

»Ved anvendelse af princippet skal de generelle bestemmelser i Maastricht-Traktaten overholdes, herunder kravet om »at opretholde gældende fællesskabsret fuldt ud«, og det berører ikke fællesskabsrettens forrang og heller

ikke princippet i artikel F, stk. 3, i Traktaten om Den Europæiske Union, hvorefter Unionen tilvejebringer de nødvendige midler for at opnå sine mål og gennemføre sin politik.«

Det ønskes særligt undersøgt, om fællesskabsrettens forrang betyder, at danske love ikke må være i strid med Unionstraktaten, Unionens forordninger og direktiver, samt Unions-Domstolens afgørelser, selv om nærhedsprincippet kunne tyde på noget andet.«

Svar:

Der henvises til Udenrigsministeriets notat af 17. december 1992 til Folketingets Markedsudvalg om åbenhed og nærhed.

Princippet om fællesskabsrettens forrang er ikke nyt. Det følger af fast praksis fra EF-Domstolen siden 1964 (sag 6/64, Costa – ENEL, Domstolens domssamling, 1964, side 125).

Spørgsmål nr. 35:

»Kan det danske aftalesystem anvendes til at gennemføre EF-direktiver uden følgelovgivning?«

Svar:

Ja. Der henvises til besvarelsen af 8. april 1992 af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Markedsudvalg. I denne besvarelse gives der 3 konkrete eksempler fra ligelønsloven, ferieloven og arbejdsmiljøloven på samspillet i Danmark imellem lovgivning og kollektive aftaler og overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter. Der henvises herudover til besvarelsen af spørgsmål nr. 36 nedenfor. Heraf fremgår, at der er gode udsigter til at opnå forbedringer i den eksisterende situation således, at en gennemførelse af direktiver via det danske aftalesystem bliver sidestillet med en gennemførelse via lovgivning. Skulle denne vej ikke vise sig farbar, opretholdes den eksisterende situation. En række direktiver vil således i givet fald kunne gennemføres ved det kollektive aftalesystem kombineret med en følgelovgivning, som regulerer det ikke aftalebundne område, jf. ovennævnte 3 eksempler.

Spørgsmål nr. 36:

»I fortsættelse af foregående spørgsmål bedes det oplyst, hvordan regeringen vil sikre, at arbejdsministerens udtalelse rent faktisk vil

blive opfyldt (Reuters Bureau-telegram af 17. februar 1993 vedlægges).«

Svar:

Det bemærkes indledningsvis, at direktivforslaget om udstationering af arbejdstagere har hjemmel i Rom-Traktatens art. 57, stk. 2, og art. 66.

Under forhandlingerne om direktivforslaget har man fra dansk side anlagt den holdning, at direktivet skal have en udformning, der sikrer, at udenlandske arbejdstagere skal arbejde på værtslandets overenskomstmæssige vilkår. Dette indebærer, at danske overenskomster skal overholdes.

Direktivforslaget anvender imidlertid et bestemt overenskomstbegreb, idet det bestemmes, at de vilkår, som udstationerede arbejdstagere skal overholde i værtslandet, kan være fastsat i værtslandets lovgivning eller i kollektive aftaler, såfremt disse har erga omnes-virkning, dvs. dækker samtlige arbejdstagere i en branche.

Såvel Kommissionen som hovedparten af medlemslandene har udtrykt betydelig forståelse for, at også danske overenskomster skal sikres overholdt.

Fra dansk side har man for at løse problemet foreslået at anvende det overenskomstbegreb, som findes i ILO-konvention nr. 94., hvorefter arbejdstagere skal sikres vilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

I lyset heraf afholdtes på Kommissionens anmodning et møde den 18. december 1992 med deltagelse af arbejdsmarkedets parter (LO, FTF og DA), hvor man drøftede det danske kollektive aftalesystem i relation til direktivforslaget. Mødet har været udførligt omtalt i den danske presse, bl.a. i Politiken, Berlingske Tidende og Aktuelt den 13.1.1993. På mødet redegjorde parterne for det danske kollektive aftalesystems funktion, herunder dets norm-sættende virkning for de arbejdstagere, som ikke er organiseret. Kommissionen udtrykte stor interesse herfor og anmodede på denne baggrund parterne om at udarbejde en redegørelse for det danske kollektive aftalesystem med henblik på nærmere at beskrive dets funktion og rækkevidde.

Redegørelsen vil i nær fremtid blive præsenteret af parterne over for Kommissionen.

Europa-Parlamentet vedtog på februar-samlingen under forslagetets førstebehandling en række ændringsforslag, som følger den danske linie.

For øjeblikket overvejer Kommissionen, hvilke ændringsforslag den skal fremsætte, men den har på forhånd udtrykt sig positivt over for hovedparten.

Spørgsmål nr. 37:

»Hvordan vil regeringen sikre, at den danske konfliktret ikke anfægtes, samt sikre, at der hverken direkte eller indirekte kan stilles krav om en »erga omnes«-effekt?«

Svar:

Fsva. erga omnes-effekten henvises til besvarelsen af spm. nr. 36.

Der lægges til grund, at spørgsmålet om konfliktretten skal ses i relation til direktivforslaget om udstationering. En evt. begrænsning af konfliktretten kunne komme på tale i relation til den såkaldte 3 måneders regel, hvorefter værtslandets overenskomster fsva. løn og betalt ferie først skulle kunne kræves overholdt efter de første 3 måneder. Denne regel har Europa-Parlamentet såvel som en række medlemslande vendt sig stærkt imod. Det er derfor vurderingen, at denne bestemmelse vil blive ændret. Desuden vil det blive eksplicit præciseret, at direktivet ikke berører medlemslandenes regler og/eller praksis for kollektive kampskridt.

For den gode ordens skyld bemærkes, at det i den til Maastricht-Traktaten knyttede aftale om social- og arbejdsmarkedspolitikken i art. 2, stk. 6, generelt er fastslået, at aftalen ikke finder anvendelse på lønforhold, organisationsret, strejkeret eller ret til lockout.

Spørgsmål nr. 38:

»Kan regeringen bekræfte, at formuleringen i bemærkningerne til en ny tiltrædelseslov om, at »Danmark ikke deltager i den udbygning og styrkelse, der vil kunne følge af Unionsmålsætningen (artikel B) på de fire områder, der er nævnt i Edinburgh-Afgørelsens afsnit A-D«, faktisk betyder, at Danmark ikke agter at deltage i den udbygning og styrkelse, der vil kun-

ne følge af målsætningen om at indføre et unionsborgerskab?

Kan regeringen bekræfte, at sidstnævnte betyder, at Danmark ikke agter at deltage i den udbygning og styrkelse af de rettigheder, der knytter sig til unionsborgerskabet, som det er omtalt i Maastricht-Traktatens artikel 8 E, uden det er besluttet ved en bindende folkeafstemning?

Spørgsmål nr. 39:

»Kan regeringen bekræfte, at formuleringen i bemærkningerne til en ny tiltrædelseslov om, at »Danmark ikke deltager i den udbygning og styrkelse, der vil kunne følge af unionsmålsætningen (artikel B) på de fire områder, der er nævnt i Edinburgh-Afgørelsens afsnit A-D«, faktisk betyder, at Danmark ikke agter at deltage i den udbygning og styrkelse, der vil kunne følge af målsætningen om at udvikle et nært samarbejde vedrørende retlige og indre anliggender?

Kan regeringen bekræfte, at sidstnævnte betyder, at Danmark ikke agter at deltage i den udbygning og styrkelse af samarbejdet om retlige og indre anliggender, der vil følge af en anvendelse af Maastricht-Traktatens artikel K.9., uden det er besluttet ved en bindende folkeafstemning?

Samlet besvarelse på spørgsmål nr. 38-39:

Så vidt det er regeringen bekendt, er der ikke planer om at fremsætte konkrete forslag om henholdsvis unionsborgerskab (art. 8 E) eller det retlige samarbejde (art. K.9.), når Maastricht-Traktaten træder i kraft. Af denne grund kan der ikke tages stilling. Der er intet til hinder for, at der kan anvendes bindende folkeafstemning i de tilfælde, der er beskrevet i spørgsmål 38 og 39. Statsretligt kan det ske enten i henhold til grundlovens § 20 eller i henhold til grundlovens § 42, stk. 6. På baggrund af formuleringen i den politiske aftale imellem 7 af Folketingets partier, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, pkt. 3, finder regeringen det naturligt, at der i de i spørgsmål 38 og 39 nævnte tilfælde anvendes bindende folkeafstemning.

Spørgsmål nr. 40:

»Kan regeringen bekræfte, at Danmark ikke deltager i drøftelse af de forsvarsmæssige

aspekter af sikkerhed inden for Unionen, som disse er beskrevet i Udenrigsministeriets notat af 14. februar 1992 til Folketingets Markedsudvalg vedrørende forholdet mellem Den Europæiske Union og WEU indtil 1996 (Bilag (91.1) 461)?«

Svar:

Ja, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 17.

Spørgsmål nr. 41:

»Kan regeringen bekræfte, at Maastricht-Traktatens art. J.4., stk. 1's formulering om »udformning på langt sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar«, er uden betydning for Danmark?«

Svar:

Ja, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 17.

Spørgsmål nr. 42:

»Kan regeringen bekræfte, at Maastricht-Traktatens art. J.4., stk. 2, er uden betydning for Danmark?«

Svar:

Ja, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 17.

Spørgsmål nr. 50:

»Har den danske regering gjort noget for at gennemføre Juni-Bevægelsens ønske om at få fastslået, at »ingen EF-regel kan ophæve danske lønmodtageres overenskomstmæssige eller andre efter forhandling fastsatte rettigheder. Enhver retsakt finder i øvrigt kun anvendelse, dersom de omhandlede personer eller organisationer ikke er dækket eller bliver dækket af en i Danmark frivilligt indgået overenskomst, hvis indhold ikke strider imod målsætningen for den pågældende retsakt?«

Svar:

Under forhandlingerne, der førte frem til Det Europæiske Råds møde i Edinburgh den 11.-12. december 1992, forhandlede regeringen på grundlag af det danske memorandum af 30. oktober 1992, »Danmark i Europa«. Forhand-

lingsresultatet er beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177.

Det kan i øvrigt bemærkes, at en gennemførelse af Juni-Bevægelsens ønske bl.a. vil medføre, at de landvindinger, som man fra arbejdstagers side finder at have opnået i EF-sammenhæng på områder som ligestilling, arbejdsmiljø, virksomhedsoverdragelser og kollektive afskedigelser måtte opgives.

Spørgsmål nr. 97:

»Hvorfor er svaret på spørgsmål nr. 28 (Til lægsbetænkning til L 240 af 8. maj 1992, s. 272) så kortfattet og upræcist, mens Finansministeriet i »Mulige konsekvenser af ændringer i Danmarks tilknytning til EF« bruger 102 sider med præcise tal for et fald i beskæftigelsen på omkring 150.000 personer ved et nej den 18. maj 1993? Er der ikke større risiko for større ledighed i de EF-lande, som i modsætning til Danmark ikke kan opfylde ØMU's konvergenskrav, navnlig med hensyn til den offentlige gæld, som skal skæres betydeligt ned i en række lande?«

Svar:

Regeringen har ikke yderligere tilføjelser til besvarelsen af spørgsmål nr. 28 og Finansministeriets redegørelse »Mulige konsekvenser af Danmarks tilknytning til EF«.

Spørgsmål nr. 102:

»Er der udsigt til et brud mellem de 7 af Folketingets partier og deres broder/søster-partier eller partisammenslutninger i Europa-Parlamentet, som støtter en Europæisk Forbundsstat?«

Svar:

Nej.

Spørgsmål nr. 106:

»Bekendt med at »unionsborgerskabet« som fastlagt i Edinburgh-Aftalens afsnit A er et sæt af yderligere rettigheder for medlemsstaternes statsborgere og under henvisning til Maastricht-Traktatens art. 8, er danske statsborgere da at betragte som »unionsborgere« med de »rettigheder og forpligtelser«, Maastricht-Traktaten angiver (art. 8, stk. 2)? I bekræftende fald, hvad er det for rettigheder og

forpligtelser, Maastricht-Traktaten tildeler unionens borgere?«

Svar:

Det kan bekræftes, at danske statsborgere opnår de rettigheder, der følger af Maastricht-Traktatens art. 8 A - 8 D, når Traktaten træder i kraft. Der henvises til Hvidbogen om Danmark og Maastricht-Traktaten, kapitel VII, side 130, samt til de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 6 og 12.

Spørgsmål nr. 118:

»I forlængelse af svarene på spørgsmål 40-42 ønskes oplyst, hvorfor J.4. ikke er nævnt som undtagelse til § 1, nr. 12, i L 176.«

Besvarelse:

Grunden til, at artikel J.4. ikke er nævnt som en undtagelse til pkt. 12, er, at J.4. er formuleret på en sådan måde, at bestemmelsen ikke indebærer suverænitetsoverladelse i grundlovens § 20's forstand. Der overlades således ikke beføjelser til en EF-institution til at træffe beslutninger, der har umiddelbar anvendelighed over for borgere og virksomheder i Danmark.

Spørgsmål nr. 119:

»Betyder § 1, nr. 13, i tiltrædelsesloven, at Danmark ikke deltager i den udbygning og styrkelse, der vil kunne følge af Unionsmålsætningen på de 4 områder, der er nævnt i Edinburgh-Afgørelsens afsnit A-D?«

Besvarelse:

Optagelsen af Edinburgh-Afgørelsen i nr. 13 i loven om Danmarks tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber indebærer, at Edinburgh-Afgørelsen sammen med de forannævnte traktater m.m. udgør grundlaget for Danmarks deltagelse i EF-samarbejdet. Danmark deltager ikke i den udbygning og styrkelse, der eventuelt vil kunne følge af unionsmålsætningen på de 4 områder, som er nævnt i Edinburgh-Afgørelsens afsnit A-D.

Spørgsmål nr. 120:

»Er konsekvensen af svaret på spørgsmål 40, at Danmark ikke deltager i afstemninger om forsvarsmæssige aspekter af sikkerhed in-

den for Unionen, som disse er beskrevet i Udenrigsministeriets notat af 14. februar 1992 til Folketingets Markedsudvalg vedrørende forholdet mellem Den Europæiske Union og WEU indtil 1996. (Bilag (91.1) 461 vedlagt)?«.

Besvarelse:

Ja, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 40 og de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 177, side 17.